

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยว่าผันแปรตามปัจจัยต่างๆ ของคู่สนทนาเช่น อายุ เพศ ความสนิทสนมอย่างไร และเปรียบเทียบลักษณะการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่นว่ามีความแตกต่างอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไรบ้าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนาม คือคำนามที่ใช้แทนบุรุษที่ 2 ที่เป็นประธานหรือกรรมในประโยค โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำการสำรวจผู้เรียนชาวไทยซึ่งศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 3 – 4 จำนวน 100 คนโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับข้อมูลของชาวญี่ปุ่น 167 คนใช้ข้อมูลจากงานวิจัยของ Lim (2006)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจนักศึกษาเอกภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 4 จำนวน 100 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 82 คน

พบว่าในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 มีการใช้ ชื่อเฉพาะ คำเรียกญาติ คำบุรุษสรรพนาม และการละ เป็นต้น

ต่างกับชาวญี่ปุ่นตรงที่ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ Teknonymy terms (หมายถึงการชี้บุคคลหนึ่ง โดยอ้างอิงจากลูกหรือหลานของคนคนนั้น เช่น เรียกผู้หญิงที่สูงวัยกว่าผู้พูดว่า 洋子ちゃんのお母さん:youkochan no okaasan (คุณแม่ของโยโกะจัง) และคำอื่นๆ เช่น okusan, ฉายา เช่น อ้วน เตี้ย ด้วย

โดยผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ดังนี้

กับคนรู้จัก ที่สนิท ทั้งชายและหญิง	อายุมากกว่า	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด
	อายุเท่ากัน	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด
	อายุน้อยกว่า	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด

ที่สุด	ที่ไม่สนิท ทั้งชายและหญิง	กับคนไม่รู้จัก	ผู้ชาย	อายุมากกว่า	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด
				อายุเท่ากัน	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด
				อายุน้อยกว่า	ใช้ ชื่อเฉพาะมากที่สุด
ที่สุด				อายุมากกว่า	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก
				อายุเท่ากัน	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก
				อายุน้อยกว่า	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก
ที่สุด			ผู้หญิง	อายุมากกว่า	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก
				อายุเท่ากัน	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก
				อายุน้อยกว่า	ใช้ คำบุรุษสรรพนามมาก

ในกรณีคนรู้จัก ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อกับชื่อเล่นมากที่สุด โดยเพศของผู้ฟังไม่มีผลต่อการเลือกใช้ ลักษณะการใช้โดยรวมเหมือนกับชาวญี่ปุ่นแต่แตกต่างกันในรายละเอียดการใช้ปลีกย่อย

ในกรณีคนไม่รู้จัก ผู้เรียนชาวไทยใช้คำบุรุษสรรพนามมากที่สุด โดยเพศของผู้ฟังไม่มีผลต่อการเลือกใช้

1. สรุปปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย

1) ในสถานการณ์พูดคุยกับคนรู้จัก ที่สนิท อายุมากกว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ชื่ออย่างเดียว และในสถานการณ์คนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้นามสกุลอย่างเดียว ผู้วิจัยคาดว่า สาเหตุเกิดจากผู้เรียนชาวไทยขาดความรู้เกี่ยวกับกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของ ชูซูกิ (1978)

2) ในกรณีคนรู้จัก ทั้งที่สนิทและไม่สนิทในช่วงอายุเท่ากัน ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้รูปแบบ นามสกุลอย่างเดียวมากเป็นอันดับ 2 ของการใช้ชื่อเฉพาะทั้งหมด ซึ่งมากกว่าที่ชาวญี่ปุ่นเพศหญิงใช้มาก ในทางตรงกันข้ามผู้เรียนชาวไทยเพศหญิงกลับใช้นามสกุลอย่างเดียว เหมือนกับ

ที่ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้คือเป็นอันดับ 2 ของการใช้ชื่อเฉพาะทั้งหมด ประเมินได้ว่าผู้เรียนชาวไทยไม่ทราบว่า ชาวญี่ปุ่นเพศชายมีแนวโน้มในการใช้นามสกุลอย่างเดียวเรียกคู่สนทนา ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นเพศหญิงไม่นิยมใช้

3) ปัญหาของผู้เรียนชาวไทยในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อีกประการคือ มีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 และสำนวนท้ายประโยค ที่มีระดับความสุภาพต่างกัน

2. สรุปปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยที่เกิดจากการถ่ายโอนวัฒนธรรมที่มีผลเชิงลบ

1) ในสถานการณ์คนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน คนญี่ปุ่นนิยมใช้ชื่อเฉพาะรูปแบบ นามสกุล + san ในขณะที่ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อมากที่สุด ซึ่งลักษณะนี้คล้ายกับลักษณะการใช้ชื่อกับคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากันในภาษาไทย

2) ในสถานการณ์ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำบุรุษสรรพนาม anata ที่แปลว่า “คุณ” มากที่สุด ไม่เหมือนชาวญี่ปุ่นที่ให้การละมากที่สุด จากอิทธิพลของคำว่า คุณ ในภาษาไทย

3) ในสถานการณ์ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติ เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่าคือ obaasan (คุณยาย) มากที่สุด แต่จากผลการสำรวจ คนญี่ปุ่นไม่นิยมใช้ถึงแม้ว่าแบบสอบถามจะกำหนดอายุของคู่สนทนาที่กล่าวถึงนี้เป็นประมาณ 60 ปีก็ตาม ซึ่งในกรณีของคนไทยสามารถใช้คำว่า คุณยาย ได้

4) ทั้งสถานการณ์คนรู้จักและไม่รู้จัก ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติ โดยไม่มีคำเสริมท้าย เช่น oji, oba ซึ่งการใช้คล้ายกับการใช้คำเรียกญาติในภาษาไทย เช่นการใช้คำว่า ลุง ป้า แต่ชาวญี่ปุ่นไม่มีการใช้เลย ต้องมีการใช้คำเสริมท้ายร่วมด้วยตลอด เช่น ojisan, obasan เพื่อแสดงความสุภาพ

จากงานวิจัยนี้ค้นพบว่ากฎของ ชุซูกิ มีการละไว้ในบางกรณีเช่นกับคนอายุมากกว่า หากไม่รู้จักก็มีการใช้คำบุรุษสรรพนาม อย่างไรก็ตามก็ตีผลการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นโดย Lim (2006) กับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า ชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มให้การละมากที่สุด

งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นกับผู้ฟังที่มีความแตกต่างกัน เช่น ด้านอายุ เพศ ความสนิทสนม ของชาวญี่ปุ่นและชาวไทย รวมทั้งความแตกต่างในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของชาวญี่ปุ่น กับผู้เรียนชาวไทย และยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาญี่ปุ่นโดยเฉพาะภาษาพูด

กนก รุ่งกิตติกุล (2551) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความถี่ในการใช้คำนามบุรุษที่ 1-2 ในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น โดยวิเคราะห์จากนวนิยายต้นฉบับและฉบับแปลของภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น ระบุว่าผู้เรียนชาวไทยมีปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 เกินกว่าความจำเป็นเนื่องจาก

- 1) ชาวไทยใช้คำบุรุษสรรพนามมากเพื่อขยายคำนามในการแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น ลูกสาวฉัน
- 2) ชาวญี่ปุ่นใช้คำนามบุรุษที่ 2 น้อย มีการละมากเนื่องจากมีจำนวนการให้รับ
- 3) ชาวญี่ปุ่นใช้คำนามบุรุษที่ 2 น้อย มีการละมากเนื่องจากการใช้กริยารูปถูกกระทำ และกรรมกริยา
- 4) ชาวญี่ปุ่นใช้คำนามบุรุษที่ 2 น้อย มีการละมากเนื่องจากมีคำเฉพาะที่แสดงความเป็น "คนใน" และ "คนนอก" โดยไม่ต้องใช้คำว่า "ของ..." เช่น คำศัพท์ที่ใช้กับคนในครอบครัว กับคนนอกครอบครัวจะแยกแตกต่างกัน ตัวอย่างคือ 父:chichi (พ่อ-ของฉัน) กับ お父さん:otousan (พ่อ-ของคนอื่น)

ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามให้กับผู้เรียนชาวไทย ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนใช้จำนวนในภาษาญี่ปุ่น เช่น การให้รับ รูปถูกกระทำ กรรมกริยา ให้ได้คล่องแคล่วเนื่องจากจำนวนเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนละการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ ผู้สอนควรเลือกหนังสือเรียนที่มีตัวอย่างการใช้คำบุรุษสรรพนามอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ ผู้สอนควรแนะนำจุดที่ควรระวัง เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจผิดตั้งแต่การใช้ครั้งแรก ผู้สอนควรเน้นย้ำความแตกต่างในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นที่อาจส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนทางวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์ในทางลบคือเกิดการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมหรือให้โดยอ้างแนวคิดแบบภาษาไทย ควรสอนการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ควบคู่ไปกับแนวคิดทางวัฒนธรรมญี่ปุ่น เพื่อให้ผู้เรียนชาวไทยสามารถใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นได้เข้าใจอย่างแท้จริงและเป็นธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. จากการค้นคว้าข้อมูลในการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าการวิจัยเกี่ยวกับความสุภาพของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ชนิดหนึ่งคือคำเรียกญาติ ยังมีจำนวนไม่มากนัก ดังนั้นในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นในอนาคต อาจศึกษาการใช้คำ

เรียกญาติให้ละเอียดขึ้นได้ด้วยการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น สำนวความนิยมในการใช้คำเรียกญาติรวมถึงระดับความสุภาพของคำเรียกญาติแต่ละรูปแบบ

2. ในส่วนของแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ อาจยังไม่เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้ผู้ตอบใช้คำนามบุรุษที่ 2 ออกมาให้มากที่สุดซึ่งในความเป็นจริงแล้ว T. Ono and S. A. Thomson, 2003 (อ้างถึงใน Kanok Runggeratigul, 2008) กล่าวว่าปกติชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มละคำนามบุรุษที่ 2 แต่เนื่องจากในแบบสอบถามมีการใส่คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นที่แสดงประธานของประโยค เช่น 君:wa, 父:ga จึงอาจมีผลให้ผู้ตอบชาวญี่ปุ่นรวมทั้งผู้เรียนชาวไทยกรอกคำนามบุรุษที่ 2 ลงไป ในงานวิจัยเกี่ยวกับคำนามบุรุษที่ 2 ในอนาคตอาจเลือกวิธีการสำรวจด้วยเครื่องมือแบบอื่นร่วมด้วย เช่น สำนวจากบทสนทนาในนวนิยาย หรือจากการสัมภาษณ์ที่เป็นการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อสังเกตว่าผลการสำรวะนั้นมีการเปลี่ยนแปลงจากงานวิจัยชิ้นนี้หรือไม่